

ARTES

NEPREMIČNINE d.o.o.

Obala 13, PORTOROŽ
05/674-82-02

PROMET Z NEPREMIČNINAMI
www.artes-nepremicnine.si

Vam ni do kuhanja?
Prirejate cocktail party,
banket, slavnostno kosilo
ali večerjo, piknik? Pokli-
čite nas, izberite kraj in
čas Vašega dogodka, za
ostalo poskrbimo mi. V prijetni družbi in ob odlični ponudbi,
Vas bomo pogostili po Vašem okusu. Vabljeni!
Pokličite: 05/674-20-72

Livija Sikur Zorman

KO JE SVOBODA (TISKA) V PRIMEŽU

Morda nekaterim pozornejšim bralkam in bralcem 3. maja ni ušla novica, da je ta dan posvečen svobodi tiska, ki je v najtesnejši povezavi s svobodo govora ali izražanja, kot jo opredeljuje slovenska ustava, kamor je vključena tudi pravica do obveščanja. To je ena temeljnih pridobitev francoske buržoazne revolucije, leta 1789 vnesena tudi v slavno Deklaracijo o pravicah človeka in državljana, in ena najdragocenejših človekovih pravic. Svoboda izražanja in njene omejitve so zapisane v Splošni deklaraciji Združenih narodov o človekovih pravicah iz leta 1948, Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah, v konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, leta 1953 sprejeti v Svetu Evrope, ki pa v Sloveniji, zanimivo, velja šele od leta 1994 in še bi lahko naštevali, npr. Deklaracijo o svobodi izražanja in obveščanja iz leta 1982.

Zakaj je ta svoboščina tako pomembna, da je zapisana v vseh mogočih mednarodnih dokumentih in v vseh ustavah demokratičnih držav? Ker si brez svobode tiska ni mogoče zamišljati nobene oblike sodobne demokracije; to je pogoj sine qua non. Moderna množična občila so, razen zaradi svoje najpomembnejše naloge, informiranja, nepogrešljiva za splošno koncepcijo demokracije. Seveda opravljajo še druge naloge: od oblikovanja javnega mnenja, vzgajanja, zabavanja do, po našem mnenju druge najpomembnejše vloge, nadziranja družbenih centrov moči na vseh ravneh. Mediji naj bi delovali kot nekakšni »psi čuvaji«, saj naj bi javnost opozarjali na vsakršne zlorabe oblasti. Za demokracijo pa so tako zelo pomembni, da se brez njih enostavno ne bi mogla uresničevati. nadaljevanje na 3. strani

IL PRATO

*Per fare un prato
ci vuole un trifoglio nato.
Tanti fiori
e molti colori.
Mentre soffia il vento
tutto il prato diventa contento.
Le api ronzano felici
con i loro amici.*

Pia Golja,
scuola di Sicciole 5. classe

IZ VSEBINE

- **Naš pogovor z Ano Prestrl (TZ Portorož)**
- **44 let piranske gimnazije**
- **Jubilejna Internautica**
- **Vesna Peric o Piranu**
- **Burni odzivi na članek Marka Zormana Piranske stranpoti**
- **Marijan Šabič: »Ugankarstvo v krvi!«**
- **Piranskim taksistom dovolj odžiranja kruha**

Ponterosso v Portorožu? (foto: AŽ)

Ana Prestrl, delavka v portoroški turistični pisarni

»V POLETNEM ČASU TUDI 200 OBISKOVALCEV DNEVNO!«

V dveh turistično-informativnih pisarnah (TIC) Turističnega združenja Portorož - v Portorožu in Piranu – se trudijo čim boljše zadostiti potrebam po turističnih informacijah. Naša sogovornica, Ana Prestrl, doma iz Parecaga, je ena od dveh delavk v portoroški pisarni, še dve pa sta zaposleni v piranski na Tartinijevem trgu. Zanimalo nas je, kako je videti njihovo delo z druge strani pulta. Vsa štiri dekleta so diplomirane organizatorke turizma, ena ima celo končano specializacijo in končuje magisterij na fakulteti za management v Kopru. Vse govorijo tekoče angleško in italijansko ter pogovorno nemško.

Portorožan: Nekateri menijo, da urnik lokalnih »Ticev« ni prilagojen realnim potrebam po turističnih informacijah v piranski občini.

V zimskem času sta pisarni odprti od 10. in 17. ure, med 15. junijem in 15. septembrom pa od 9. ure do 13,30 ter od 15. in 21. ure. Mislim, da urnik povsem ustreza povpraševanju. V poletnem obdobju imamo po dvesto in več obiskovalcev, dodati pa je potrebno še telefonske pogovore, komunikacijo po e-pošti, zbiranje statističnih podatkov in veliko drugega. Ko je najhuje, nam priskočijo na pomoč praktične. V zimskem času je dela neprimerljivo manj.

Portorožan: Na katera vprašanja obiskovalcev najpogosteje odgovarjate.

Obiskovalce zlasti zanimajo informacije o kraju, o izletih in prireditvah. Želimo si, da bi nas organizatorji prireditev in kongresov tekoče seznanjali o novostih v

Ana Prestrl (foto: Andrej Žnidarčič)

Portorožu in okolici. Vsaka informacija je zelo dragocena, denimo tudi sprememba urnika ali ponudbe. Informacij ni nikoli dovolj, čeravno sta pisarni zelo dobro založeni s prospekti, kartami, raznimi obvestili in vabili ter drugimi informacijami.

Portorožan: Verjetno od turistov slišite tudi kakšno »grenko« o našem kraju.

Očitki in pripombe niso tako redki. Denimo v priobalnem pasu med Piranom in

Lucijo ni javnega WC-ja, gostje zelo pogrešajo garderobne prostore, na avtobusnih postajah v Piranu in Portorožu ni agencij, kjer bi lahko potniki kupili karte in dobili potrebne informacije, zelo pogrešajo tržnico s svežim sadjem in zelenjavo, premalo je tudi kolesarskih in sprehajalnih poti, a četudi so, o njih gostje niso ustrezno informirani.

Portorožan: Ste zaposlene zadovoljne z delovnimi pogoji?

Delovni pogoji so dobri. Samo delo pa je zelo stresno in marsikaj je potrebno požreti z nasmehom. Kot sem seznanjena iz raznih pogovorov z znanci in znankami, so plače v turizmu preskromne, zlasti če pomislimo na delo ob nedeljah in praznikih ter ob vikendih in pa da poleti večinoma ni mogoče dobiti dopusta. V primerjavi z drugimi – primerljivo je denimo hotelsko recepcijsko delo – smo pri nas nekoliko na boljšem.

Pripravil: Andrej Žnidarčič

Pizzerija Zlato sidro
Obala 111 Lucija

Odprta vsak dan od 11. do 23. ure

**Se priporoča s pestro izbiro pic
in drugih jedi.**

SI OMAR RES NI ZASLUŽIL FINALA?

Glede na odziv javnosti smo Slovenci prepričani, da si je Omar Naber na letošnji Evrovizijski popevki v Kijevu zaslužil vsaj finale, če ne že kar vrhunsko končno uvrstitev. Moderna popevka z arhaičnimi primesmi povsem ustreza merilom dobre popevke, ki gre hitro v uho in hkrati ni čisto »prazna«. Italijani so nekoč na »evrovizijo« pošiljali sanremske zmagovalke, torej vse po vrsti vrhunske popevke. Zaradi podobne ignorance glasovalcev so za evropski festival počasi izgubili interes. Zadnje čase se ga sploh ne udeležujejo. Tudi nam se je - sedaj, v samostojni Sloveniji, a tudi še v Jugoslaviji - prevečkrat zgodila krivica. Povsem upravičeni so zato sumi na »kuhinja«. Morda ne bi bilo slabo razmisliti v tem smislu slediti Italijanom

(až)

» nadaljevanje s 1. strani Prav načelo publicitete daje oblasti njeno legitimnost. Samo odprt komunikacijski sistem, po katerem se svobodno pretakajo informacije in mnenja, lahko omogoči dobro obveščenost. Pričakuje se namreč, da bodo državljani odločali o javnih zadevah, kar pa predpostavlja vsestransko, uravnoteženo in celovito obveščenost. Prav zaradi tega je svoboda tiska in neodvisnost medijev od politične oblasti in od nosilcev ekonomskih in finančnih interesov, takšna vrednota, da jo je bilo treba tudi institucionalno zaščititi: ne glede na to, da na svobodo tiska nekateri gledajo zgolj kot na ideal – nekaj kar na bi bilo -, pa da vsaka družba tako ali drugače nadzira svoj medijski prostor. Vprašanje naj torej ne bi bilo svoboda ali represija, temveč kakšen je sistem medijske kontrole. V naši nedavni preteklosti je bilo prav to zadnje ključno; svoboda tiska je bila podrejena interesom vladajoče partijske elite. Množične medije so partijski voditelji, kakor piše komunikolog **Slavko Splichal**, »imeli za instrumente propagande in torej za nadzorovanje »javnega mnenja«, ne pa za njegovo izražanje. Od uradnih stališč odstopajoča mnenja je država zatirala s preventivno cenzuro in represivno kazensko zakonodajo. Kot je ugotovil nekdanji novinar Mladine, **Marjan Horvat**, je bilo v obdobju od leta 1945 do 1990 v Sloveniji več kot 30 sodnih prepovedi širjenja tiska (v Jugoslaviji čez 200). Spremljali pa so jih številni neformalni in neinstitucionalni pritiski najrazličnejših oblik na uredništva (tovrstnih poskusov pritiska je bilo, v postsocialističnem času, deležno tudi naše uredništvo: bodisi neposredno na posamezne člane ali z odtegotvanjem finančne podpore). Tako so uporabljali subtilne prijem kot so: zavračanje tiskarn za tiskanje, ukinjanje finančnih pomoči in vplivanje na kadrovske sestavo uredništva (kar se nadaljuje v današnji čas), pritiski partijskih funkcionarjev. Iz tistih časov je zabeleženih tudi 836 prepovedi vnosa tujih časnikov in revij.

* *Bodi pogumen, poslužuj se svojega lastnega razuma. (Immanuel Kant)*

Takratna oblastna oligarhija je večino prepovedi opredeljevala z ohlapno zakonsko določbo tipa »širjenje vznemirljivih novic in podatkov«, kamor so lahko strpali, karkoli so zavohali, da bi za sistem utegnili biti nevarno. Zadnja prepoved je bila v Sloveniji izdana leta 1989 (najpogosteje so bili prepovedani študentsko-mladinski časopisi, znane so prepovedi in zaplembe študentske Tribune, uvedenih pa je bilo tudi 43 kazenskih postopkov zoper pisce besedil in urednike). Novinarja so v tistih časih opredelili za družbenopolitičnega delavca, kar je pomenilo, da je bil obvezno vprežen v izgradnjo samoupravnega socialističnega sistema – daleč od moderne, novoveške ideje avtonomnega in odgovornega subjekta.

Zato je ta dan, 3. maj, vreden spomina: ker je v postmodernem času informacijske družbe, ki jo obvladujejo množična občila, problem svobode tiska ponovno aktualen, tudi pri nas.

44 LET PIRANSKE GIMNAZIJE

Na sliki obnavljajoče poslopje stare gimnazije v Piranu, danes je tu uprava Hotelov Piran, v pritličju pa akvarij (foto: až)

Nekdanji dijaki slovenske gimnazije v Piranu, njihovi profesorji in drugo osebje na gimnaziji vabimo na družabno srečanje in predstavitev zbornika

PRVA SLOVENSKA GIMNAZIJA V PIRANU

**v soboto, 11. junija 2005, ob 20.30
v Auditorij Portorož**

Praznovali bomo 44-letnico naše gimnazije, pet generacij gimnazijcev svoje okrogle obletnice mature, med njimi prvi maturantje 40-letnico. V zborniku so predstavljene vse generacije maturantov in njihovi profesorji v obdobju od 1961 do 1984, šolska kronika in spomini na dijaška leta.

*Božidar Jevševar
ravnatelj prve slovenske
gimnazije v Piranu*

*Dr. Vera Maraspin Čarman
predsednica uredniškega
odbora zbornika*

Informacije:

*Dr. Vera Maraspin Čarman, 031 201827,
vera.maraspin@kclj.si
Nada Kozina, 031 679901, nkozina@email.si*

REKORDNO ŠTEVILO PRIJAV NA LETOŠNJI FESTIVAL MMS

Na razpis za sodelovanje na **28. festivalu Melodij morja in sonca** v portoroškem Auditoriju, ki se je končal v nedeljo, 15. maja, so organizatorji prejeli rekordno število prijav, kar 118. Strokovna komisija bo do konca maja izbrala skladbe za dva polfinalna izbora (14. in 15. julij), finalni večer pa bo v soboto, 16. julija. Lanskoletna zmagovalna skladba **Brizgalna brizga** skupine **Atomik Harmonik** je še vedno na vrhuncu popularnosti. Njen video spot predvajajo celo na znani nemški glasbeni postaji VIVA.

Obala
nepremičnine

immobiliari immobilien real estate

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

Tel.: 05/674 10 30

GSM: 041/35 22 00

www.obala-realestate.com

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

**NOVO! Kolesa znamk GT, Jamis, Ghost, BMX,
Focus, Fuji, Wheel**

PORTOROŽ-LUCIJA, Obala 127 (v križišču)

**URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 17. do 21.
sobota od 9. do 12.**

Tel.: 05 677 10 70

e-mail: lucmag@siol.net

Spletna stran: www.lumahrvin.si

PIRANSKI OBČINSKI SVET JE ZASEDAL

V četrtek, 26. maja, se je v občinski palači na svoji 22. redni seji sešel piranski občinski svet. Na dnevnem redu je bilo šestnajst točk.

Svet je potrdil predlagan odlok o ustanovitvi javnega zavoda Športni in mladinski center Piran, s katerim se je k zavodu Športni center Piran priključil mladinski Epicenter. Ta domuje v Rozmanovi 7 v Piranu. Nekoliko pozneje je Športni center Piran še podrobno predstavil svoje lansko delovanje ter program dela v letošnjem letu.

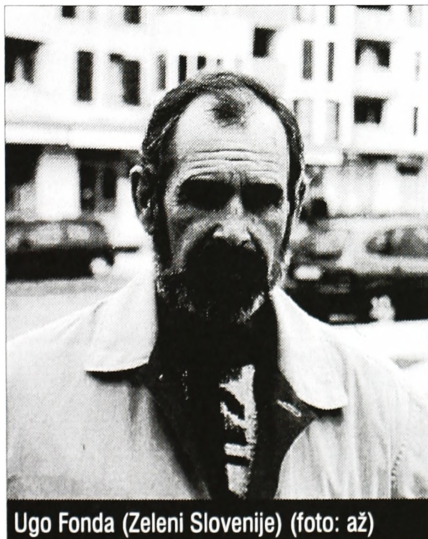
Svetniki so sprejeli odlok o lokalnem turističnem vodenju za območje treh obalnih občin. Za lokalno turistično vodniško službo bo skrbelo Turistično združenje Portorož, ki ga vodi Ivan Silič.

V prvem branju so obravnavali spremembo odloka o začasni zemeljski deponiji ob sečoveljskem letališču. Deponijo naj bi uporabljali vse do leta 2008.

Občinski svet je tudi potrdil »investicijski program rekonstrukcije OŠ Vincenzo de Castro Piran«, ki ga je izdelalo podjetje Varing d.o.o. Piran (o tem več v prihodnji številki).

Poslopje policijske postaje bo kupila država

Zelo obsežna je bila točka »Premoženjskopravne zadeve«, ki obravnava prodajo in menjave nepremičnin in zemljišč v občinski lasti. Svetniki so na ponudbo ministrstva za notranje zadeve sklenili državi prodati

Ugo Fonda (Zeleni Slovenije) (foto: až)

poslopje policijske postaje ter bližnjega samskega doma. Država namerava z evropskimi sredstvi, iz postavke za uveljavitev Shengenskih kriterijev na meji s Hrvaško, oba poslopja obnoviti, del stavbe pa bo namenjen posebni policijski postaji za nadzor državne

Ni banka, a se tukaj vseeno »pretaka« veliko denarja (foto: až)

meje.

Nadaljevalo se je tudi s postopkom odprodaje zemljišča na območju pod Sečo, kjer bosta nastala župnijsko središče in dom starejših občanov. Na tem območju je zdaj zagotovljeno 7.000 kvadratnih metrov zemljišča za izgradnjo župnijskega središča ter 6.500 kvadratnih metrov za izgradnjo doma starejših občanov.

Še ta zanimiv podatek: občinski proračun predvideva, da bodo letošnji prihodki od odprodaje premoženja na javnih dražbah znašali okrog 900 milijonov tolarjev. Gre za zemljišča na Seči in v Lucijski obrtni coni.

Občina bo kupila počitniški dom Fazan

Novomeška občina je piransko občino seznanila z namero, da proda počitniški dom Fazan v neposredni bližini Lucijske osnovne šole. S tem bi pridobili dodatne prostore, primerne za izvajanje športnih in mladinskih dejavnosti. Po cennitvi je vrednost objekta 72 milijonov tolarjev.

Na »tapeti« je bila ponovno garažna hiša pri pokopališču. Upravljalca objekta, piransko Okolje, je predlagal dopolnitev investicijskega programa garažne hiše. Zaradi neuspešne prodaje trgovine ter drugih vlaganj so se bili prisiljeni zadolžiti v višini 211 milijonov tolarjev. Dolg naj bi, poleg proračunskih sredstev, pokrili z izgradnjo in prodajo 24 stanovanj.

Svetniki so nazadnje imenovali člane v svete in odbore javnih zavodov. V svet OS Sečovelje so imenovani **Ivan Dekleva, Bojan**

Udovič in Ada Žikovič, za člana v odbor KP Sečoveljske soline so predlagali **Boštjana Udoviča**, v svet piranskega vrta Mornarček pa so imenovali **Roberta Jakina, Aleksandra Vasoviča** in **Silvo Červar**.

Andrej Žnidarčič

Gašpar Gašpar Mišič (Lista neodvisnih občanov občine Piran) (foto: až)

Samo mladost ima pogum in moč, da ima rada lepoto, popolno, iskreno, brez-pogojno in brezobzirno. Samo mladost je toliko »neumna« in - tako velika. Potem, potem je tudi v tem pogledu vse bolj ali manj kompromis, laž in lažna tolažba.

Ivo Andrić

OB 120. OBLETNICI ORGANIZIRANEGA TURIZMA V PORTOROŽU

VSTOPNINE NA PORTOROŠKO PLAŽO TUDI LETOS NE BO

Trenutno najbolj pereči problemi, ki ovirajo razvoj kakovostnega turizma v Portorožu, so **vodilni turistični delavci**, ki niso motivirani za razvoj turistične dejavnosti, ker bolje zaslužijo z gradbeno dejavnostjo, z oddajanjem in prodajanjem poslovnih prostorov, ki se ne zavedajo kulturnega in naravnega bogastva kraja in Istre, ki niso spoštljivi niti do domačinov niti do svojih delavcev, turistov in okolja. **Pretrgana je povezava z naravnim zaledjem** – podeželje je bilo nekdanj vrt Portoroža, danes je na hotelskih mizah hrana s tujih vrtov in rastlinjakov. **Kraj ni urejen**, zato zbija hotelom vrednost zvezdic. Turizem je **prerasel v industrijo** in s tem sam sebe uničuje. Je v krempljih **gradbenega lobija** - gradi nove hotele, priziduje stare, spreminja jih v počitniška stanovanja in gradi nova, sedaj se pripravlja gradnja počitniških stanovanj pod Sečo in ob igrišču za **golf**. (Kako to, ali ni golf namenjen portoroškim turistom?). Narašča število **začasnih prebivalcev**, ki kot (pol)krajani niso dejavni in njihova bivališča so večji del leta prazna. Pa tudi turisti v pravem pomenu besede, ki bi prinašali zaslužek, niso.

Rešitev teh problemov je v ozaveščanju vodilnih turističnih delavcev, v razvijanju družinskega in sonaravnega turizma, v večanju vpliva lokalne civilne iniciative in v spoštovanju načela trajnostnega razvoja; torej razvoja, ki je ugoden za gospodarstvo, sprejemljiv za stalne prebivalce in prijazen do okolja.

Turizem se bo bolje razvijal, če bodo nosilci razvoja ozaveščeni in če bodo vsi, ki so kakorkoli povezani s turizmom, sodelovali. Spregledati moramo negativne vplive globalizacije in ekonomski interes umestiti v okvir javnega interesa. Medčloveški odnosi

se morajo ločiti od ekonomskih in političnih hierarhij.

Vzemimo si za zgled dve svetovno uspešni pokrajini Toskano in Provanso. Kaj ponujata? Sebe, svojo kulturno krajino, svoj način življenja, svoje izdelke in pridelke. Portorož mora nuditi turistu, česar turist nima doma. Naj se ne hvali s hoteli, pico, čevapčiči in zrezki.

Krajevna skupnost ni zadovoljna s sodelovanjem z drugimi dejavniki v kraju. Hotelirji so nad krajani vzvišeni, zanje so zaviralci razvoja. Sodelovanje med hotelirji in občino je neprimerno. **Občina** je splošni razvoj kraja podredila interesom gospodarskega in gradbenega lobija. **Občinski svetniki** ne zastopajo interesov krajanov, poslušni so svojim strankam. **Občinska uprava** ne dela za občane, ampak je servis kapitalistov. Stvari ne ureja globalno, zato je problemov vedno več; zahteva veliko denarja od občanov, rezultatov pa ni. **Krajani** bi morali gospodariti v svojem kraju, ne pa, da so najšibkejši člen. Ni dovolj posluha s strani strokovnjakov z **ustanov**, ki bi morale varovati kulturno dediščino in naravno bogastvo.

Sedanji turizem ne pomeni **nadaljevanja tradicije**, ampak brisanje identitete Portoroža. Tradicija je bila večkrat kruto pretrgana. V zadnjih petdesetih letih dvakrat. Današnji hotelirji so potomci tistih, ki so v kristalno dvorano hotela Palace prihajali na konju. Niso še razjahali. Vzvišeni so tako nad krajani kot nad gosti. V času gradnje Mihevčevih hotelov pa je bil zadan smrtni udarec stari portoroški arhitekturi in uničen sonaravni turizem, ki so ga razvijali krajani.

Nada Kozina

Zanimalo nas je, kako bo letos z uredjenostjo, cenami in vstopnino na portoroškem kopališču, in poklicali smo na piransko javno podjetje Okolje, ki upravlja s plažo. **Dimitrij Kocjančič, novi vodja plaže, nas je seznanil z marsikatero novostjo.**

Vstopnine na plažo, tako kot že lani, tudi letos ne bo. Plačljive bodo le dodatne storitve, kot je uporaba ležalnikov in senčnikov. Dnevna cena najema senčnika ali ležalnika bo 770 tolarjev, tedenski najem pa bo 4950 tolarjev.

Na plaži so uvedli nekaj sprememb. Dodatno so uredili otroško igrišče in ponudili otrokom raznovrstna igrala. Ob otroškem igrišču je nova slaščičarna. Prenovili so sanitarije, obnovili zalogo ležalnikov in senčnikov ter kupili nove garderobne omarice. Poleg tega je upravljalec »bogatejši« za novi traktor za fino obdelavo in sejanje mivke.

Pomembna novost je uvajanje brezgotovinskega plačevanja, pri katerem bodo obiskovalci na blagajni proti kavciji dobili zapestnico s čipom. Na to zapestnico se bodo nalagali zapisi o opravljenih storitvah, denimo uporaba prhe s toplo vodo, stranišča, tobogana, garderobne omarice ipd. Prihodnje leto naj bi uresničili drugo fazo te novosti, ko se bo dalo na ta način plačevati tudi gostinske storitve.

Vodja plaže je obljubil, da se bodo temeljito posvetili čiščenju smeti in naplavljenemu morskemu travu, saj nesnaga med sprehajalci in kopalci ne vzbuja prijetnih občutkov. Poudaril pa je - z njim lahko v celoti soglašamo -, da je za svoja dejanja najprej odgovoren obiskovalec sam. Dolžan je namreč upoštevati navodila ob vstopu na plažo, ki obiskovalcem nalagajo skrb za čistočo ter prepovedujejo vodenje psov na kopališče.

Slovenija ima kratko morsko obalo, še

zdaleč se ne moremo primerjati denimo s Hrvaško, ki ima kilometre uredjenih in divjih plaž. Zato se še kako spleča skrbeti za kopališča in priobalno naravno krajino, saj tudi na ta način utrjujemo gostoljubnost, ki je eden naših glavnih adutov pri privabljanju turistov.

Heidi Mikuš

Upraviteljci bodo letos temeljito skrbeli za čistočo na plaži. (foto: až)

VEGI PIZZA

PIZZA NA KOSE / PIZZA AL TAGLIO

Obveščamo cenjene stranke, da odpiramo okrepčevalnico s **picami na kose**.

Pizza al taglio a Lucia - prossima apertura

Obala 112, Lucija - Portorož (ex Captain's bar)

JUBILEJNA INTERNAUTICA USPEŠNA V VSEH POGLEDIH

Na letošnjem desetem slovenskem navtičnem salonu Internautica je razstavljalo več kot 250 domačih in tujih razstavljalcev, ki so predstavili približno tisoč različnih blagovnih znamk s področja navtične proizvodnje. Več kot 30.000 obiskovalcev si je ogledalo 170 (in še kakšno več) motornih jaht in čolnov ter jadrnic.

Na pokritem razstavišču so bila na ogled motorna plovila, oprema, navigacijski pripomočki, navtična in športna oblačila, potapljaška oprema, športna obutev, storitve in izdelki raznovrstnih ponudnikov, ki so kakorkoli povezani z življenjem na morju. Na morskimi razstavnimi površini so bile privezane večje motorne jahte in jadrnice. Organiza-

slovenskim naravnim kopaljščem.

Sijaj, sijaj sončece

Slovenske radijske postaje že 15 let izbirajo slovensko naj kopaljšče. Vsak četrtek in soboto bo ekipa oddaje »Dobro jutro, Slovenija« obiskala eno kopaljšče in ocenjevala urejenost, varnost, programe, gostinsko

stoletja se je tudi Avstro-Ogrska vključila v tekmo evropskih držav pri osvajanju novega sveta. Iskala je nova tržišča za svoje izdelke in cenejše surovine ter se pri tem opirala na svojo vojno mornarico. V oddaljene dežele so odpotovale številne ladje v diplomatske in znanstvene namene z geografi, kartografi, biologi, etnologi, slikarji. Na odpravah so kot častniki, podčastniki, mornarji ali kadeti sodelovali tudi Slovenci. Kdor je bil vpoklican v mornarico, je odslužil običajnih pet let vojaške obveznosti, prostovoljci pa so se prijavljali za 12 let. Ker so bila potovanja v tuje dežele velika redkost, so bili vtisi in potopisi s teh potovanj zanimivi tako za njihove znance kot tudi za revije in časopise. Eden od popotnikov, ki je zapustil svoje rokopise, je bil tudi podčastnik avstro-ogrške mornarice Ivan Rupnik. Objavljeni in neobjavljeni potopisi, ki so se do danes ohranili, so skupaj s številnimi ohranjenimi fotografijami in različnimi predmeti ter dokumenti pomemben vir za spoznavanje življenja pomorščakov na plovbi, njihove kulture in krajev, ki so jih med potovanjem obiskali.

Nada Kozina

Utrinek iz bogatega programa letošnje Internautice: Tekmovanje vodnih skuterjev Alpe-Adria Cup 2005 v Portoroškem zalivu (Foto: Rok Dolničar)

torji so pripravili razna strokovna srečanja, posvete, razstave, jadrnalno regato in paradno jadralskih veteranov, izbiranje najboljšega plovila ter zabave.

Barčiča po morju plava ...

Na dvodnevni regati štirih petčlanskih posadk iz Italije, Hrvaške in Slovenije na jadrnicah bavaria 35 match je zmagala tržaška posadka krmarja Furia Benussia z 10 točkami. Sledile so jadrnice z Reke, iz Portoroža (Veliki Viharnik s krmarjem **Dušanom Puhom**) ter še ena domača - Portorož s krmarjem **Brankom Brčinom**.

Pravijo, da je morje čisto

V portoroški marini so dvignili prvo letošnjo modro zastavo. Mednarodna žirija je letos modre zastave, mednarodno okoljsko priznanje, podelila dvema marinama in sedmim

ponudbo in še kaj. Sodelujeta tudi Plavalna zveza Slovenije in Republiški turistični drobnogled Turistične zveze Slovenije. Lani sta se med morskimi kopaljšči najbolje odrezala Simonov zaliv in Strunjan, med bazenskim kopaljšči pa Žusterna.

Turisti, ki se ne sončijo

Predsednik Vlade RS **Janez Janša** in predsednik Vlade RH **Ivo Sanader** sta se ob robu 8. kongresa SDS v Portorožu pogovarjala o bližnjih srečanjih tretje vrste v Piranskem zalivu in na Muri.

Hvali more, drž' se kopna

Muzej Sergeja Mašera iz Pirana je predstavil razstavo Potovanja z ladjami avstroogrške vojne mornarice skozi oči slovenskih pomorščakov: »Spomini od popotovanja Njegovega Veličanstva ladje Saida«. V drugi polovici 19.

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran
 tel./fax 05 / 673-15-21

<http://www.unid.si>
 Email: servis@unid.si

TAKSISTOM JE DOVOLJ ODŽIRANJA KRUHA

Pavel Lovrečič, predsednik območne obrtne zbornice Piran, je v dopisu piranski županiji opozoril na vse pogostejše pritožbe piranskih taksistov, ki jih neznansko jezi neprestano »gostovanje« taksistov iz drugih občin v piranski občini. Ti taksisti s »hojo v zelje« pošteno odžirajo kruh ne le piranskim taksistom, marveč tudi avtobusnemu prevozniku I&I Koper. Že lansko leto je bil organiziran skupni sestanek med policijo in občinskim uradom za občinsko inšpekcijo in redarstvo, na katerem so taksisti osvetlili problematiko. Odgovorni so takrat lahko le izrazili nemoč, saj so bile ključne določbe v občinskem odloku o avto taksi prevozih nejasne in jih je bilo težko tolmačiti. Piranski občinski svet je zato lanskega aprila sprejel nov odlok, ki v 4. členu natančno opredeljuje, da taksi prevoze na območju občine Piran lahko opravljajo le taksisti z dovoljenjem občine. Taksisti ugotavljajo, da občinski redarji, kljub povečanim pristojnostim, ne izvajajo ustreznega nadzora nad to dejavnostjo.

»Na terenu prihaja do vroče krvi in preprirov, kar ne prispeva k ugledu te službe. Bojimo se, da se bodo stvari še zaostriale. Predlagamo, da se nadzor občinske inšpekcije poostri in se k sodelovanju povabi tudi policijo. Ne strinjamo se namreč s pojasnilom, da je inšpekcija sicer napisala veliko kazenskih nalogov, da pa se kazni ne plačuje, ker hitro zastarijo,« je bil nazoren Lovrečič.

Andrej Žnidarčič

TRG PREKOMORSKIH BRIGAD BREZ ZASTAV

Portoroška ploščad je bila letošnjega 1. maja, na delavski praznik - hkrati pa smo se spominjali tudi prve obletnice vstopa v Evropsko unijo - takšna, kot običajno. Na območju je okrog 50 »kandelabrov« za izobešanje zastav, o zastavah pa ne duha ne sluha. Prav tako ne o tradicionalnem prvomajskem promenadnem koncertu. Slovenci smo sicer znani, da državnim simbolom ne posvečamo veliko pozornosti, a v Portorožu smo s to nezainteresiranostjo očitno šli nekoliko predaleč.

PRIREDITVE V JUNIJU

TARTINIJEVO GLEDALIŠČE

- * **Sobota, 4. junij, ob 20,30**, koncert zborovske glasbe »Passi per di qua'«.
- * **Nedelja, 12. junij, ob 20,30**, koncert mandolinskih skupin »Suonando e cantando in riva al mar'«.

AVDITORIJ PORTOROŽ

- * **Sobota, 18. junij, ob 21,00**, zabavno – glasbeni koncert »Tri dive« (Helena, Tereza in Elda).
- * **Sobota, 25. junij, ob 21,00**, koncert **Tulia Furlaniča**.
- * **Nedelja, 26. junij**, koncert »Eroica« (Obalni simfonični orkester s solisti, dirigent: Marko Vatovec).

Z OGLEDALI SE JE POVEČALA VARNOST

Lanskega novembra je krajanka in članica Sveta KS Portorož **Heidi Mikuš** dala pobudo za postavitev varnostnega ogledala na odcepu Belokriške ceste med stanovanjskima hišama št. 36 in 38. Pred dnevi je piranska občina ogledala naposled postavila. S tem se je povečala prometna varnost na tem odločno »prehitrem« in izjemno nevarnem cestnem odseku.

Karitas Portorož Informacijska pisarna Skupnost Srečanje

Cvetna pot 4, 6320 Portorož

Pomoč odvisnikom in njihovim staršem
tel.: 67-46-700
vsak dan od 8. do 16. ure

Brezplačni trening za okrnele vratove? (foto: až)

DIAGONALNA TABLA

Tabla z voznim redom na avtobusni postaji pri portoroških taksistih je dan na dan bolj razmajana. To pa – tako tisti, ki poznajo razmere – ni najhujše. Dvema nemškima turistoma, ki si ogledujeta vozni red, bi srčno radi povedali, da je njun trud zaman, saj vozniki avtobusov že dolgo ne spoštujejo napisanega. Žal pa takrat v bližnji okolici ni bilo nikogar, ki bi znal dovolj dobro nemško.

FELOLUX d.o.o

Trgovina, izvajanje in proizvodnja

Padna 5, 6333 Sečovelje

ELEKTRO, RAZSVETLJAVA,

VODOVODNIH,

OGREVANJA,

PLINSKIH,

Liminjanska 111, 6320 Lucija

(v obrtni coni)

Felix & Flavio

GRIZON

Tel.: 05/677-22-82

Aprilsko nedeljo so se člani piranskega restavratorskega društva Anbot odpravili na italijansko stran. Pridružili so se srednješolskim učiteljem in skupini, ki je praznovala rojstni dan svoje prijateljice. Vodila jih je profesorica zemljepisa Ljuba Medak iz Fiese.

Najprej so se ustavili v mestecu Portobuffole, na sejmu starin (društvo Anbot organizira letos v Piranu tri podobne sejme). V lepo urejenem starinskem mestecu s 700 prebivalci se vsako prvo nedeljo v mesecu zbere nad 200 razstavljalcev in ničkoliko obiskovalcev. Na stojnicah je bilo vsega, posebno pozornost so zbuvali Rusi z dragocenimi ikonami in Poljaki z jantarnim nakitom. V obzidnem stolpu je urejen muzej obrti, ki spominja na stare čase, na ustvarjalnost domačinov pri izdelovanju rokodelskega orodja. Popotniki so se nato zapeljali na planšarijo, kjer so jim postregli z domačo hrano: krompirjem in polento, skuto in sirom, šparglji in vinom. Ob povratku so se ustavili še v mestu Sacile, lepo urejeno srednjeveško mesto. Denar za obnovo je prispevala evropska skupnost. Novi tlaki so narejeni po vzoru starih, trgovine in drugi lokali so odprti, ulice čiste, nabrežje reke, ki vijuga skozi mesto, je urejeno, umetniške galerije lepo obiskane, v mestni kavarni prijetna glasba...

Kdaj bo tako tudi v Piranu?

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

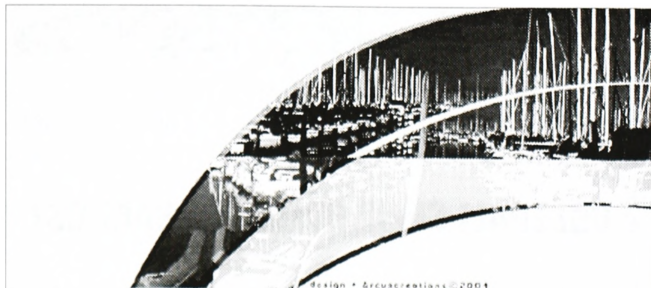
nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delovnik od 10. do 14. ure.

Tel.: 041/954-769.

MAGISTRSKI ŠTUDIJ V GEA COLLEGE

Svet za visoko šolstvo pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS je piranski visoki šoli Gea College odobril program Magistrski študij podjetništva.

Mesto poskuša svoj problem s prometom rešiti s prometnim režimom, ki ga seveda ne reši. Ima pa zato nov problem – prometni režim. (Namigovanje na Piran, Portorož ali Lucijo je zgolj namerno.)

slovensko-morje.net

Vse o slovenskem morju na enem mestu

LE MAJHNNE, DROBNE, A ŠE KAKO POMEMBNE STVARI

Tako imenovani forum z naslovom Piran, odpri se turistom, ki sta ga pred kratkim pripravila regionalni dnevnik Primorske novice in časopis Finance v piranskem Tartinijevem gledališču, je marsikoga vzpodbudil k razmišljanju in celo analiziranju razmer v starem mestu. Kot tudi Pirančanko, mag. Vesno Peric, ki sicer predava na portoroški Turistici. Svoje videnje najbolj perečih piranskih problemov je strnila v Odprtem pismu svoji županji, poslala pa ga je tudi našemu uredništvu. Nekoliko skrajšanega in predelanega – kot izredno zanimivo razmišljanje – ga z veseljem objavljamo.

Sem »Piraneža«, živim v Piranu od rojstva. Piranski forum se mi je zdel primeren za odpiranje nekaterih vprašanj - tudi o tem, zakaj mesta turisti ne preplavljajo več. Na visoki šoli za turizem Turistica, kjer predavam, pogosto za ponazoritev konkretnih vsebin jemljem kot primer slabe prakse razmere v Piranu. Na forumu je žal zmanjkalo časa za mnenja domačinov, zato stvari, ki bi jih bilo po mojem mnenju mogoče rešiti, navajam na tem mestu. To so navidez drobne stvari, ki pa odganjajo turiste. A turizem so tudi in predvsem malenkosti.

Čistoča: Piran je zanemarjeno mesto.

V časopisju so se o zanemarjenosti mesta večkrat pojavile polemike – županja je nekoč celo javno izjavila, da je to čar takih mest. Smrad, pasji iztrebki, po pasjem in mačjem urinu zaudarjajoči vogali - to ne more biti čar. Človek mora paziti, kam naj stopi, posebej ponoči. Za lastnike živali, ki za svojimi ljubljenci ne pobirajo iztrebkov, občinski odlok sicer predvideva kazni, a bi ga bilo treba dodelati in morda razmišljati o višjih kaznih. Sem ljubiteljica živali, a nikakor ne na račun kakovosti bivanja človeka v mestu.

Posebno poleti bi bilo nujno pranje ulic, kar so včasih počeli vsako noč. Danes se to zgodi – ob velikem reklamnem rompomponu - zgolj nekajkrat med poletno sezono. Ne bi dajala za vzgled toskanskega mesta San Gimignano, ampak mesto Hvar na istoimenskem otoku - na Balkanu, torej - kjer imajo mladeniča, ki

smetarje (pre)slabo plačuje, da bi dobro opravljali svoje delo.

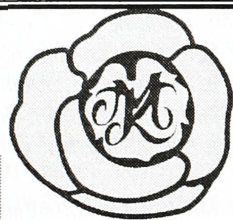
Sprehajalne poti: v starih mestih so pomemben element turistične ponudbe.

Sprehajalna pot ni samo tista, ki vodi iz Pirana do Bernardina, ampak tudi one, ki vodijo v hrib, a so zanemarjene in nepometene (Gortanova, Matteottijeva, Vodopivčeva, Grajska ulica ...). Stopnice na Gortanovi so obnovljene, kot da v mestu ne bi premogli za ohranjanje kulturne dediščine zadolžene institucije. Nova pešpot ob morju za Fijeso je prekrita s posušenim blatom, ki bi ga morali po vsakem večjem deževju odstraniti, povrhu pa premore, tik pred Fijeso, le en samcat koš za smeti, pa še ta je poleti ves čas prepoln. Ta, enako kot sprehajalna pot na Oljčni, ki povezuje pešpota iz mesta, je še zmeraj brez javne razsvetljave (turisti – pa ne le oni – se ponoči takih temačnih predelov zato raje izogibajo). Velja še pripomniti, da od Pirana do Bernardina ob morju ni niti enega tuša (kot npr. v Novigradu), čeprav se ljudje tod množično kopajo (nekoč smo imeli urejeno plažo na Rivieri, kakor smo ji rekli, kjer je bil celo tobogan). Za piko na i: v mestu manjka

Piran - Slovenija
Prastara resnica, ki velja tudi za Piran – skrivnost je v drobnih stvareh (foto: mš)

z nekakšnim sesalcem ves dan skrbi za ulično čistočo. V Piranu se je treba na primer sprehoditi le po Župančičevi ali Tomšičevi ulici, da bi bilo vsakomur jasno, o čem govorim. Treba bi bilo poostri nadzor nad delom koncesionarja (JP Okolje – op. ur.), za katerega menim, da

VRTNARSTVO MOŠKON

Parecag 31, tel.: 05 672 20 10

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za parke, vrtove, cvetlična korita

SADIKE:

pelargonij, verben, daliet, enoletnic

vsaj eno javno stranišče.

Informiranost: pri informacijah je treba gledati skozi oči turistov.

Pred vhomom v mestno jedro stojita dve oznaki: prva usmerja na parkirišče Piran, druga na fornaško, turisti pa hočejo v Piran, ne na Fornače. Da so Fornače piransko parkirišče, vemo samo domačini. Ko poskušajo turisti dobiti dodatne informacije pri na zapornici zaposlenih, so navadno deležni zamahovanja z roko, ki naj bi jih preusmerilo na Fornače, a spominja bolj na odganjanje kot na dobrodošlico. Tako se prenekateri raje obrne. Tako samozaščitno se zaposleni najbrž obnašajo zaradi neznanja tujih

Ovire so včasih koristne – novi »ležeči policajji« pri italijanski osnovni šoli. (foto: až)

jezikov, saj nekaterim še slovenščina dela težave. Naj grem po vzgled zopet v tuje loge: občinska uprava v Riminiju je celo taksiste poslala na tečaje angleščine. Pa še o informativnih letakih o prometnem režimu: ti so ali jih ni na voljo, njihova vsebina pa je prej grozeča kot prijazna. Mesto ima tudi slabo označene znamenitosti: recimo, kako priti peš do obzidja. In ne le, da je ostalo brez avtobusne postaje, še voznega reda za medkrajevni promet več ne premore.

Izvenpenzijska ponudba: celo v časih masovnega turizma je bila ponudba boljša.

Takrat je bilo v Piranu poleti pet teras z živo glasbo (od violine pri Treh vdovah do turbofolka pred hotelom Sidro). Lani na trgu ni bilo niti Tartinijeve glasbe. Glasba ni utihnila ob 23. uri, ker morajo domačini drugo jutro v službo. Turisti si poleti želijo zabave, to je osnovna vsebina te dejavnosti. Predpogoj za sožitje med domačini in turisti je odvisnost domačinov od turizma. (Včasih je vsaka nona oddajala vsaj eno sobo in zagotovo ni s smrdečo vodo polivala turistov pod svojim oknom (žalostna zgodba gostišča Caffè Allegro v Trubarjevi ulici), sama pa je skrbela tudi za čistočo ulice pred svojo hišo.

Trgovska dejavnost: problem vseh starih mestnih jeder.

Povezan je (tudi) s pojavom velikih trgovskih nakupovalnih središč. Včasih je bil Piran mesto z vsemi potrebnimi trgovinami – z denimo kar petimi zelenjavnicami »botegini« -, storitvenimi delavnicami, kinodvorano, letnim kinom, dvema plesnima dvoranama ... Dandanes hodim v Izolo, kjer še premorejo čevljarja, urarja, krojača ... Izginile so tudi za turiste zanimive trgovine, še institucije so odšle. Namesto njih se pojavljajo turistična stanovanja. Pa občinska uprava? Problem bi lahko poskušala rešiti s pomočjo subvencioniranja najemnin (tudi tistih, ki niso v občinski lasti), s čemer bi pritegnila trgovce. Brez trgovske ponudbe mesto nikakor ne more pritegniti turistov.

Redarska služba: sistem naj bi bil turistom prijazen.

Bi se vrnili v mesto, kjer vam je pajek odpeljal avtomobil? Ne?! Tudi turisti ne! Krive so slabe oznake, pa redarji, ki jih – ko bi jih rabili – ni nikjer. Ko končno pridejo, pa pojejo lisice. Predvsem pa ne znajo delati reda! Le pojdite na Tomšičevo, kjer je baje prepovedano parkiranje - vsepovsod avtomobili.

Vandalizem: kamere niso rešitev.

V zadnjem obdobju se s problemom mladoletniškega vandalizma intenzivno ukvarja veliko število organov in služb, čeprav vemo, kdo so prestopniki. Bomo v mestu dovolili, da nas terorizira šest mladoletnikov, ki uničujejo kulturno dediščino? Če bi se po mestu pogosteje sprehodil kak policaj, bi morda bil kakšen grafit manj ...

Struktura prebivalcev: v Piranu imamo multikulturnost.

Kar je dobro, saj različne kulture bogatijo. Moja soseda Fatima meče ostanke mineštre v koš za odpadke na hišnem zidu. Če čakamo, da bo spremenila svoje navade, bo prepozno za piranski turizem. Morda bi zalego že opozorilo redarja.

Zapora prometa: totalna zapora prometa je pa nujna.

Piran je zelo majhno mesto, v desetih minutah ga človek prehodi; tudi veliko večja stara mestna jedra so za promet (razen dostavo) zaprta. Ob učinkoviti organiziranosti - prometni zaporji navkljub - pa je življenje v njih živahno. Za začetek bi začeli zapirati posamezne mestne predele. Lahko bi poskusili s vlakcem, tudi z mini busi, le da jih ne bi bilo treba čakati dvajset in več minut.

Nisem želela polemizirati in zanikati vsega dobrega, kar je bilo in je narejenega. Ne želim govoriti o strategijah, niti o garažnih hišah in čistilnih napravah. Želela sem le opozoriti na majhne in nujne stvari, ki so drugje samoumevne, pri nas pa ...

Vesna Peric

Komentar

TELOVADNICA IN DOŽEVA PALAČA

V Piranu se pripravljajo na obnovo stare palače Bartole-Fonda, v kateri domuje osnovna šola z italijanskim učnim jezikom Vincenzo de Castro. Palačo naj bi v celoti prenovili in utrdili, lesene medetažne konstrukcije nadomestili z betonskimi, porušili nekaj zidov, v prtiličju uredili telovadnico ...

Lepo je in prav, da bodo otroci v sodobno urejeni šoli. A bojim se velikih načrtov. Pomislim na Židovski trg v Piranu, ta srednjeveški košček Pirana. Če stopiš v eno od prenovljenih hiš, ledeno zadonita marmor in beton, kot bi stopil v stanovanjski blok novega naselja nekje na ozemlju, kjer se bile nekdanje njive. Potem pomislim na novi tlak ulic iz rezanih kamnitih plošč, veliko jih je že okrušenih, razbitih, razpadajočih in omadeževanih, in ga primerjam s starim tlakom ulic, na katerem zlizani kamni izkazujejo stoletja dolgo trpežnost in na srečo še niso doživeli obnove.

Palača Bartole-Petronio ne bo več to, kar je bila - prostrana, razkošno urejena mestna rezidenca gosposke. Kaj bomo pustili od Pirana zanamcem? Si predstavljate, da bi tako prenovili doževno palačo v Benetkah?

Osnovni cilj obnove ne sme biti gradbeniski posel, ampak ohranitev stare arhitekture, pristnega mestnega ambienta in kvalitetni mikro klimatski bivalni pogoji. Sodobnost je slab izgovor za brisanje preteklosti in udinjjanje kratkoročni ekonomski logiki. Se slabši izgovor je, da to počnemo zaradi otrok. Trdneje, ko je sedanost grajena na preteklosti, lepšo prihodnost si lahko obeta.

Torej približajmo otrokom bogastvo prednikov, da bodo bolj samozavestno sprejemali novosti.

Valter Pikel

SOLINE SKOZI OTROŠKE OČI

Predzadnji petek v maju, ko še ni tako bilo sonce in je pod večer zavel prijeten hlad, so imeli otroci, vzgojitelji in starši lucijskega vrtca Morje v na novo opremljenem prireditvenem prostoru v Sečoveljskih solinah zaključek nekajmesečnega projekta spoznavanja solin.

Ni pomembno, ali je bil ta projekt del kurikuluma ali ne. Pomembno je, da so se mu tako vzgojiteljice kot otroci predali z vso vnemo in zanimanjem. In mi, končni opazovalci, smo se o tem lahko prepričali ravno tisto petkovo popoldne, seveda opremljeni s fotoaparati in video kamerami, kot se ponosnim staršem spodobi. Ni bilo malo namreč otrok, ki so komaj štiri- ali petletni prvič v živo nastopili pred zares številčnim občinstvom. Vznemirjenja je bilo v zraku čutiti že kak teden prej, ko so se priprave bližale koncu. Starši smo namreč doma, največkrat kar tako, mimogrede, slišali svoje malčke, kako si sami zase prepevajo verze pesmic, ali pa so pripovedovali o nošah, ki naj bi si jih nadedli, celo zaplesali nekaj plesnih korakov. Eni so že kak mesec prej brbljaje govorili o solinskem blatu, o taperinih, solnih poljih, belih kristalčkih, slamnikih, »slanih« rastlinah, pticah, vagončkih in drugih zanimivostih, ki so jih imeli možnost videti, ko so s svojimi vzgoji-

»V solinah, ko se posuši voda, ven pride sol,« (foto: Ikf)

teljicami zares obiskali ta naravno-kulturni biser. Potem so se stvari odvijale spontano: nastajali so plakati z risbicami po spominu, glineni izdelki (taki mojstrski), leseni ponaredko tipičnih orodij, zapisi misli o solinah, kot je tale Matičeva, prav pristrčna: »V solinah, ko se posuši voda, ven pride sol,« in še marsikaj. Vsega tako pestrega, kot je lahko pestra in ustvarjalna le otroška domišljija. Doma nismo otrok ničesar spraševali, pustili smo se presenetiti ... Na pevsko-recitativno-plesnem nastopu, odlično zrežiranem, so bili obrazi en sam širok nasmeh, morebiti je na skrito kanila kaka solza ganjenosti, predvsem pa je bil bučen aplavz in so zijale oči, ko so se pogledi dolge trenutke zaustavljali na ličnih otroških izdelkih (glinenih vazah, miniaturnih solinah, risbah vseh vrst, okraskih, senčnih lutkah idr.). Ni pozabiti na slastne prigrizke, vse v duhu solin in prostora, na katerem živimo.

Kaj so naši malčki odnesli od tega? Hm, ravno sedaj, ko pero zapišuje te vrstice, je iz otroške sobe slišati *Moja mati čuha kafe, samo iz cikorje, samo da je ... in Čiv čiv, sem miken, ma sem živ, ano lepo pupo, jaz jo bom dobil ...* Za vrati kake druge pa morebiti nastaja risbica s solinarjem Bepom, kakor so dali naslov pesmici, ki so si jo ob tej priložnosti sami izmislili.

Vabljeni v soline torej, razstava bo odprta do 6. junija.

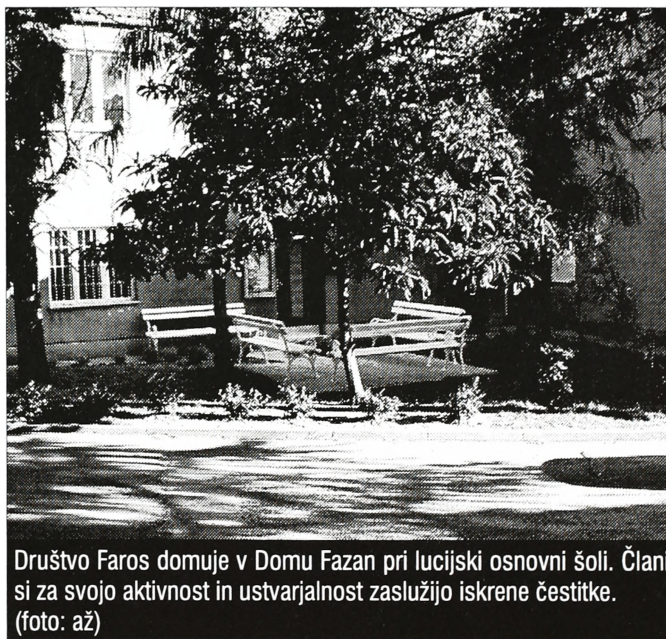
Lea Kalc Furlanič

KO JE AVTOMOBILOV PREVEČ

Ekipe piranskega občinskega urada za inšpekcijo in redarstvo se je v Luciji odločila začeti z resnim uveljavljanjem že nekaj časa obljubljenega prometnega režima. Že pred prvomajskimi prazniki so redarji voznikom, ki so svojega novodobnega konjička parkirali na modro označenih parkirnih mestih v območju trgovsko-poslovnega centra ali zdravstvenega doma, na vetrobranska stekla zatikali opozorilne lističe s pojasnilom, da je zgolj prva ura parkiranja brezplačna. Ob vsakokratnem parkiranju naj bi voznik na vidno mesto takoj namestil parkirni listek, katerega je moč dobiti na parkirnem avtomatu. Predvsem zaposlenim v TPC-ju se topla priporoča parkiranje v novi (premalo zasedeni) garažni hiši, v ozadju trgovskega objekta, na parkirišču pred vhodom v Marino ali v območju kartodroma. Za neupoštevanje prometnega režima obljublajo sankcije, skladne z občinskim odlokom o cestnoprometni ureditvi ter zakonom o varnosti cestnega prometa. Kako poteka uresničevanje odloka nismo preverjali, zagotovo pa so redarji voznikom krepko pogledali skozi prste v dnevih navtične razstave v lucijski Marini, ko so kraj dobesedno preplavila vozila iz notranjosti Slovenije.

(L.S.Z.)

FAROS PIRAN BO UPIHNIL PETO SVEČKO

Društvo Faros domuje v Domu Fazan pri lucijski osnovni šoli. Člani si za svojo aktivnost in ustvarjalnost zaslužijo iskrene čestitke.

(foto: až)

Društvo Faros – Univerza za tretje življenjsko obdobje – Univerzita' per la terza eta' - s sedežem v Luciji praznuje 1. junija peto obletnico ustanovitve. Glede na to, da gre za generacijo, ki je bila mlada ali vsaj že rojena v prvih povojnih letih, bi lahko – v slogu takratnega obdobja – rekli, da so previharili prvo petletko. Ob tej priložnosti so se odločili za še posebno slovesno zasedanje občnega zbora (bilo je v petek, 27. maja v Avditoriju, kjer je bila tudi predstavitev nekaterih dejavnosti, med drugim izdelovanje punčk iz cunj v okviru projekta UNICEF). Vendar vam bomo kaj več o tem povedali v junijski številki Portorožana.

Sonja Požar

SREČANJE PREDSEDNIKOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČIN IZOLA, KOPER IN PIRAN

Sredi maja so se v krajevni skupnosti Jagodje-Dobrava zbrali predstavniki krajevni skupnosti občin Izola, Koper in Piran. Povabil jih je tamkajšnji predsednik Maks Filipič. Koprška občina je razdeljena na triindvajset krajevni skupnosti, piranska na osem in izolska na pet. Srečanja so se udeležili predstavniki iz 19 krajevni skupnosti. Vsak se je predstavil, povedal nekaj o svoji krajevni skupnosti, o delovanju sveta, o uspehih in težavah.

Koprski predstavniki so pojasnili, da se enkrat mesečno srečujejo s svojim županom, kar se jim zdi ustrezno in koristno. Portoroška predstavnica je izpostavila pretirano gradbeno dejavnost v svoji krajevni skupnosti. Predstavniki iz Gračišča je povedal, da se vnema gradbincev pozna tudi na njihovi zemlji, kamor odlagajo gradbene odpadke. Vasi so začele počasi oživljati, a razdrobljeno lastništvo preprečuje obnovo propadajočih istrskih hiš. Predstavniki iz Lucije je navedel kot največji problem promet. Predstavniki iz Nove vasi je z zanosom povedal, da je bil njihov vaščan že večkrat nagrajen za svoj refošk in da imajo zelo dobro oljčno olje. Sečoveljski pred-

stavnik je izrazil zadovoljstvo nad vsem, vendar je priznal, da ni dobro seznanjen z razmerami v kraju. Predstavniki iz Sv. Petra je postregel z zanimivo informacijo, da sodelujejo z vsemi kraji v Sloveniji, ki se tako imenujejo. Predstavniki Pirana je izpostavila problem prometa in parkiranja, pohvalila sodelovanje z občino in naštel vrsto pobud svoje skupnosti. Predstavniki Padne je napovedal preusmeritev tranzitnega prometa iz vasi, razmišljal je o strategiji razvoja turizma na vasi in se zamislil, kaj bo potrebno postoriti ob dejstvu, da se ljudje vračajo na stare domove v vasi. Predstavniki Semedele je potožil nad pregosto pozidavo in pomanjkanjem parkirišč, vendar »seme dela«, je iskriivo dodal. Predstavniki skupnosti Olmo-Prisoje se bori za šolo. Ali je krajevna skupnost vez med občino in občani, so razmišljali. Je podaljšana roka občine ali civilna iniciativa. Kaj je občina, kdo so občinski uradniki ali občani? Zakonsko, finančno in organizacijsko je krajevna skupnost šibka, vendar je lahko močna politično, če uspe spodbuditi občane k razmišljanju o problemih skupnosti, jasno in odločno izraziti stališča in zahtevati od občine izpolnitev zahtev. Nekateri sveti krajevni skupnosti si izplačujejo sejnine, drugi nočejo siromašiti programa zaradi sejin. Ko bi le tako razmišljali tudi občinski svetniki! Piranska predstavica je predlagala, da prisotni izrazijo protest zaradi gonje proti Damjanu Vremcu, predsedniku koprške krajevne skupnosti, kot pobudniku refe-

renduma o gradnji dveh osnovnih šol. Tako se pač godi vsem predstavnikom, ki z veliko resnostjo prevzamejo vlogo ljudskega tribuna!

Prebivalci v treh občinah so ločeni teritorialno, drugačne težave imajo tisti v mestih, od tistih na podeželju, pa vendar so ključne stvari le skupne: vsi dihamo isti zrak, pijemo isto vodo, živimo ob istem morju, vozimo se po istih cestah, v trgovinah kupujemo iste izdelke, plačujemo enake davke ... Prisotni so soglašali, da se morajo mesta in podeželje trdneje povezati. Nekateri skupnosti žuli problem, ki so ga v drugi skupnosti znali rešili. Torej bi bilo dobro, ko bi si izmenjali izkušnje pri reševanju najbolj perečih problemov. Ob koncu so se zbrani zmenili, da se snidejo spet jeseni, takrat v sv. Petru.

(nk)

Izolska občina ima 5 krajevni skupnosti.

Začenja se nova solna sezona (foto: Ivan Zupančič - Župa)

RAZGIBAJMO POČITNICE - SKUPAJ LAŽJE RASTEMO

Otroci od 6. do 14. leta starosti bodo lahko del svojih letošnjih počitnic preživeli v prijetni družbi na kreativen in duhovit način. Sestre Dominikanke iz Pirana pripravljajo med 27. junijem in 2. julijem v starem piranskem vrtcu organizirano srečevanje in preživljanje prostega časa. Aktivnosti bodo potekale v obliki delavnic (glasba, igramo se gledališče, ročne delavnice, ples, petje, veselo po anglesko), vodili pa jih bodo strokovni sodelavci – animatorji. Participacija za udeležbo znaša 1.000 tolarjev, vpis pa bo potekal do 1. junija na naslovu: Razgibajmo počitnice, Kumarjeva 4, 6330 Piran, tel.: 05' 673-12-01.

© R I H

Nakup, gradnja ali obnova nepremičnine je velika stvar. Tako velika, da jo brez svetovanja finančnih strokovnjakov in pomoči stanovanjskega kredita posameznik le stežka izpelje.

Pripravljene imamo kredite za vse namene, med njimi je prav gotovo tak, ki bo prilagojen vašim željam in potrebam.

Vabimo vas, da se **oglasite v najbližji poslovalnici NLB** in skupaj z našim strokovnjakom izberete kredit, ki vam bo najbolj ustrezal. Obširnejše informacije o stanovanjskih kreditih NLB pa dobite tudi **na spletnem naslovu www.nlb.si** ter **na brezplačni številki 080 15 85.**

ljubljska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Poslovalnica Lucija

FLIP NAVDUŠIL V BERLINU

Plesno akrobatska skupina Flip iz Pirana je Slovenijo zastopala na mednarodnem gimnastičnem festivalu Deutsches turnfest v Berlinu. Nastopilo je več kot sto tisoč gimnastičark in gimnastičarjev iz 33 držav, kar je rekord dosedanjih gimnastičnih festivalov.

Skupina Flip – sestavljala jo je 40 mladih akrobatk in akrobatov ter plesalcev – je trikrat nastopila s točko **Flip mix** in je bila vsakokrat nagrajena z bučnim aplavzom. S celovečernim programom v gledališki dvorani Katoški misije pa so nastopili za slovenske zdomce. Naši rojaki so bili nad nastopom navdušeni, solze v oči pa jim je pričaral splet slovenskih narodnih pesmi, ki so ga otroci odpeli ob zaključku programa. Nastop je organiziralo Kulturno in športno društvo Slovenija s sodelovanjem Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Največji uspeh pa je Flip doživel z izborom v Gala program skupaj z devetimi najuspešnejšimi skupinami iz Japonske, Norveške, Izraela, Litve, Danske, Avstrije, Portugalske, Švice, Brazilije. V največji dvorani Mednarodnega kongresnega centra so Pirančani doživeli prave ovacije okrog 7000 gledalcev.

SKUPŠČINA DRUŽBE HOTELI PALACE D.D.

Foto: Heidi Mikuž

V ponedeljek, 23. maja je bila 10. redna seja skupščine delničarjev družbe Hoteli Palace d.d. Člani so sklenili, da se bilančni dobiček družbe za leto 2004 v znesku okrog 780 milijonov tolarjev uporabi za druge rezerve iz dobička (154 milijonov) oziroma v preneseni poslovni izid (624 milijonov). Sprejeli so odstopne izjave dosedanjih članov nadzornega sveta, mag. Nika Trošta, mag. Srečka Kende in Alda Gabrijela ter imenovali novi nadzorni svet, ki ga sestavljajo: **Matjaž Berčon, Tomislav Čeh, Vesna Nahtigal in Vesna Valenčič.**

Knjigarna Libris v Piranu v starem mestnem jedru vabi v hlad knjižnih polic, kjer si lahko knjige v miru pogledate, ob njih posedite in se o njih pogovorjate. Obiščite nas od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, ter ob sobotah od 9. do 12. ure ali na spletni strani www.libris.si.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in MURA

okrasni trakovi

bordure

modni gumbi

nogavice

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

GLI APPUNTAMENTI DELLA COMUNITA' AUTOGESTITA DELLA NAZIONALITA' ITALIANA DI PIRANO PER GIUGNO

* **Sabato 4 giugno alle ore 20.30** al teatro Tartini di Pirano incontro di cori "SE PASSI PER DI QUA..."

* **Mercoledì 8 giugno alle ore 10.30** presso la Comunità locale di S. Lucia Favola per bambini **IL PESCIOLINO D'ORO** ovvero CHI TROPPO VUOLE NULLA STRINGE.

* **Mercoledì 8 giugno alle ore 18.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini presentazione del libro "LA FORZA DELLA FRAGILITA'" presentata da Nelida Milani Kruljac e Gianna Dallemulle Ausenak.

* **Venerdì 10 giugno alle ore 20.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini a Pirano CONCERTO del duo **Magnolato-Grandin**.

* **Domenica 12 giugno alle ore 20.30** al teatro Tartini di Pirano CONCERTO "Cantando e suonando in riva al mar..."

* **Martedì 14 giugno alle ore 19.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini **SAGGIO** degli allievi del gruppo dei minicantanti.

* **Mercoledì 15 giugno alle ore 11.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini **ADDIO ALL'OTTAVA**.

* **Mercoledì 15 giugno alle ore 19.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini **SAGGIO** degli allievi del corso di pianoforte e degli allievi del corso di violino.

* **Venerdì 17 giugno alle ore 11.00** nella sala delle Vedute di Casa Tartini la Scuola elementare "Vincenzo de Castro" presenta il progetto "L'ADOZIONE DEL MONUMENTO DI PIAZZA PRIMO MAGGIO".

* **Venerdì 17 giugno alle ore 19.00** nella sala delle vedute di Casa Tartini **SAGGIO** degli allievi del corso di Chitarra classica e folk.

* **Da lunedì 20 a mercoledì 30 giugno** Casa Tartini **Corsi di musica** – pianoforte Lovro Pogorelic, organizzati in collaborazione con l'associazione Tartini.

MODREC RAZLIKUJE, PREPROSTEŽ NAREDI ZMEŠNJAVO ()

»Tovariši gospodje, jest vam ne verjamem,« so v svinčenih sedemdesetih letih burnega dvajsetega stoletja nenadoma začeli peti mladci iz benda Pankrti. Tovariši so bili šokirani, saj so bili prepričani, da jim ni mogoče ne verjeti. S spremembo družbenih razmer po Titovi smrti pa so besedila punkovskih skupin postala, najbrž bolj spontano kot ne, še bolj radikalno kritična. Tako je takratni partijski šef Franc Popit-Jokl sklenil, da je čas o punku kakšno reči. Na neke vrste posvetu občinskih partijskih funkcionarjev je o punku povedal svoje mnenje, češ da je nekulturen, da se punkerji obnašajo neokusno in podobne neslanosti. Za partijske aparatčike pa je bilo to znamenje, naj začno preganjati te tako imenovane punkerje, čeprav se jim še sanjalo ni, kaj punk sploh je. Jokl jim je povedal le, da ni primeren za socializem, a ni jim povedal, zakaj.

Žal pa je bilo s tem sproženo preganjanje skorajda še golobradih mladeničev, ki jim je bilo takratno goreče prizadevanje za boljši jutri španska vas, hoteli so le več realne svobode. Razen mehkejših metod »iz baze«, s katerimi so onemogočali delovanje pripadnikov punkovskega gibanja, so se po Joklovem govoru s pomočjo policije začeli posluževati tudi trših prijemov: zasledovanja, zasliševanja in – zapiranja, kajti obtoževali so jih celo sovražnega in kontrarevolucionarnega delovanja (npr. spodkopavanja svetega »bratstva in edinstva«, ki se je kakšno desetletje zatem sesulo kot bedna hišica iz kart). Sledilo je prepariranje javnosti s člankom v *Nedeljskem dnevniku*, naslovljenim *Kdo riše kljukaste križe*, v katerem so takratne mlade punk-

turna skupnost, kjer k sreči niso sedeli sami trdoglavci. Konec osemdesetih se je zgodila še **57. številka Nove revije**, ki je s svojimi razpravami teoretsko utrla pot osamosvojitvi

»Z resnico ne razpolaga nihče« (dr. Tine Hribar) foto: až

kamaradi, priznal, da se z večino, kar je v njej napisanega, strinja).

In zdaj so se v naši občini ti mali jokli našli ter na svojem nedavnem skupu - meni nič, tebi nič - našli novega sovražnika, tokrat kar doma, na svojem pragu. To naj bi bila - kajpak - desnica (očitno imajo sebe, po kakšni logiki neki le, za levico), ki so jo izsledili kar v Krajevni skupnosti Portorož in Portorožanu. Kot da bi obstali nekje v času, se imajo za edine lastnike resnice in z neznosno lahkotnostjo lepijo preživele etikete. Le od kod si jemljejo to pravico?! Zato rajši obrnimo list in zaključimo z mislijo modrega slovenskega filozofa **Tineta Hribarja**: »Resnica o resnici je ta, da ni resnice o resnici, in zato z resnico ne razpolaga nihče«.

Livija Sikur Zorman

rockerje, ki so po vzoru angleških **Sex pistols** izražali le svoje nelagodje, obtožili – neverjetno – fašizma. Enakih obtožb je bila v televizijski oddaji *TV Tednik* deležna še skupina **Laibach** (izrekel pa jih je takratni eminentni voditelj **Jurij Pengov**). V tistih časih so se v piranski občini našli nekateri še bolj papeški od papeža (beri Jokla) in predlagali, naj se Laibachovcem odvzame denar, ki jim ga je celo namenila takratna samoupravna kul-

naše države. In tudi takrat so vse povprek po Sloveniji - zagotovo med najbolj gorečimi tudi iz naše male občine - razne partijske in kdo ve še katere celice odločno obsodile sedemindeseto (ne glede na to, da jih omenjene revije devetindeset odstotkov ni videlo niti od daleč, enemu sem jo takrat na njegovo prošnjo tudi posodila – skoraj ga je kap, ko je izvedel, da jo imam doma – pa je potem, seveda potih, da ga ne bi slišali

Trg ima pomembno vlogo v življenjskem utripu kraja. Kot zbirno mesto krajanov je neke vrste odsev napredka ali zatona kraja. Tam se preverja trdnost krajevne skupnosti. Trg je srce kraja in odseva značaj, utrip in hotenje krajevne skupnosti.

Zvona Ciglič

na Prešernovem nabrežju
v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljna vina.

Za obisk se priporočajo.

NEGA NOG NA DOMU

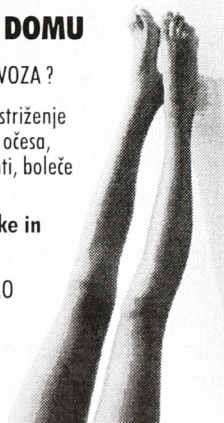
NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRIBIMO
NA VAŠEM DOMU

Vinček Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

SAPANA GANDHARB – BITJA

V torek, 10. maja, je bilo v Mestni knjižnici v Izoli odprtje razstave mlade oblikovalke keramike **Sapane Gandharb**. Prikupna temnopolta Nepalka že četrto leto živi med nami v Piranu, v družini slikarke **Mire Ličen Krmpotič** in **Igorja Krmpotiča**. Želja po znanju jo je iz daljne domovine pripeljala v Slovenijo. V kratkem času je uspešno zaključila osnovno šolo in že končuje prvi letnik srednje šole. Čeprav ima še nekaj težav s slovenščino, zna bolje uporabljati dvojino kot marsikdo od nas Slovencev. Pozna tudi veliko slovenskih pregovorov in rekov, ki so marsikomu med nami že ušli iz spomina ali pa jih v svojem osiromašenem izražanju ne uporabljamo več. Ko jo boste kdaj poleti videli v veselih, pisanih oblekah, vedite, da si jih je sešila sama, saj je tu obiskovala tudi šiviljski tečaj. Poleg šole in dela za vsakdanji kruh pa se ukvarja še z oblikovanjem keramike. Prvo znanje s tega področja si je pridobila v ateljeju Mire Ličen Krmpotič in Igorja Krmpotiča, pozneje pa še pri **Apoloniji Krejačič** v Piranu in pri **Ines Kovačič** v Ljubljani. Je članica Društva oblikovalcev keramike in lončarjev Slovenije, ki ima svoj sedež v Ljubljani. S kakovostnimi in estetsko dognanimi keramičnimi izdelki je pridobila status umetnostne obrti. Sapana je tudi odlična pripovedovalka pravljic. Svoj dar pripovedovanja je podedovala po stricu, pravljicarju **Sanobabuju**. Eno od nepalskih pravljic je tudi zapisala v slovenskem jeziku in je bila objavljena v strokovni reviji *Slovstvena folkloristika*. Obširen članek *Moja domovina Pashupati* pa je bil objavljen v mariborski popotniški reviji *Horizont*.

Njena domovina Nepal je gorata in Sapana je do prihoda v Piran za morje vedela le iz pripovedovanja. Tu pa jo je morje čisto prevzelo. Očarale so jo morske živali, ribe, delfini, morski konjički, in postale so predmet njenega umetniškega ustvarjanja. Obli-

Prikupna temnopolta Nepalka že četrto leto živi v Piranu.

kuje jih z veliko ljubezni in domišljije. Ne povsem realistične podobe morskih živali so prepletene s fantazijskimi oblikami rib iz hindujske mitologije. Sapana se igra z barvami, oblikami in gibanjem. Med barvami prevladujejo nežni sinje modri odtenki neba in morske gladine ter svetle, vesele in nežne barve. Poleg morskih oblikuje tudi druge živali, predvsem bika. Bik *mahiš* ali *nandu* sta v hindujskem verstvu prevozni sredstvi boga Šive. Tako se v Sapaninem umetniškem oblikovanju prepletajo njene nepalske korenine in navezanost na dom ter očaranost nad novim in drugačnim. Razstava njenih izdelkov v izolski knjižnici bo odprta do 31. maja 2005.

Špela Pahor

Sredi maja se je na Centru za korekcijo sluha in govora v Portorožu predstavila Waldorfska iniciativa Trnuljčica

VRTEC PO NAČELIH WALDORFSKE PEDAGOGIKE SEPTEMBRA V ISTRI

Starši ponavadi svojim otrokom želijo vse najboljše. Da bi imeli dobro izobrazbo in bi zrasli v prijetne osebe. A včasih jim navadno šolanje tega ne ponudi. Zato je odločitev staršev o primernem šolanju velik zalogaj. Kljub temu, da je pravica staršev do izbire vzgoje pri nas uzakonjena, marsikje starši izbire nimajo. Zato je bila pred dvema letoma v Istri ustanovljena Waldorfska iniciativa Trnuljčica, ki si prizadeva, da bi tudi slovenska Istra dobila vrtec, ki deluje po načelih waldorfske pedagogike (in nekoč morda tudi šolo).

Otrok kot celovita osebnost

Waldorfska pedagogika upošteva celovit otrokov duhovno-duševni in fizični razvoj. Učni načrt je zasnovan tako, da upošteva otrokov ritem, rituale in tesno sodelovanje z vzgojiteljicami ter učiteljicami, ki so otroku skoraj kot »druge mame«. Predšolski otrok potrebuje kakovostno igro, obkrožati ga morajo ljudje, ki se zavedajo, da je v predšolski dobi otrok v obdobju izrazitega posnemanja svoje okolice. Odrasli se morajo torej zavedati svojega ravnanja in mu dajati dober vzgled. V otroštvu je za otroke posebej pomembna igra. Najboljša pa je tista, ki otroku ponuja možnost, da čim bolj razvija svojo domišljijo. In prav to ponuja waldorfska pedagogika, saj se otroci igrajo z igračkami iz naravnih materialov, ki jih lahko uporabljajo na različne načine. Kos debla je lahko enkrat likalnik, drugič avto, tretjič miza.

»Življenjepisi mnogih ljudi kažejo, da so se tisti, ki jih je njihov poklic v življenju izpolnil, še posebej izumitelji v tehničnih poklicih, na znanstvenem področju ter uveljavljeni umetniki, v otroštvu igrali ustvarjalno,« še poudarjajo starši, ki že imajo podporo, prostore in vzgojiteljico za zagon prvega vrtca z elementi waldorfske pedagogike v Istri. Potrebujejo pa le še odločitev, staršev, ki so pripravljeni svojemu otroku nuditi najboljšo izobrazbo vsak dan. Informacije dobite, če pokličete tel. št.: 041/ 755-063 ali 64-20-750.

KOPALIŠČE ALI ZABAVIŠČE

Kar nekaj slovenskih naravnih kopališč naj ne bi dosegalo niti minimalnih standardov, kot smo lahko prebrali v Dnevniku z letošnjega 28. maja. Vsaj tako je zapisano v poročilu Evropske komisije za okolje, ki je ocenila, da voda na nekaterih naših naravnih plažah ni dovolj čista, kar naj bi v Portorožu veljalo za osrednje kopališče ter za kopališče Hotelov Morje, medtem ko naj bi kopališče med Fijeso in Piranom zadostilo najmanjšim pričakovanim standardom. Kakor smo prebrali v Dnevniku, so na piranskem Okolju, upravitelju osrednje portoroške plaže, prepričani, da so podatki za njihovo kopališče netočni. Zdi se jim namreč naravnost neverjetno, da bi bila voda na sosednjem, Metropolitovem kopališču, lahko čistejša od njihove, kakor trdi bruseljsko poročilo. Dodatne meritve in pojasnila bodo najbrž razkrile, kakšna je kvaliteta vode portoroskih kopališč. Ne glede na to, pa lahko pripomnimo, da cirkusantsko-zabavišni prostor, v katerega se zadnja leta vse bolj spreminja centralna, nekdanja elitna plaža v Portorožu, ne vzbuja zaupanja, da gre za prijetno, mirno kopališče. Obremenjevanje prostora z najrazličnejšimi dejavnostmi, ki vse bolj prevladujejo nad kopališko, pa zagotovo ne prispeva k čistemu morju. (L.S.Z.)

ZALEDJE SLOVENSKE ISTRE UJETO V FOTOGRAFSKI OBJEKTIV

Podobe zaledja slovenskih obalnih mest skozi objektiv primorskih fotografov / besedila Milan Bufon et. al.; urednik Jure Čeh/
– Koper: Združenje Mediterran: Associazione Mediterran, 2005.

Urednik pričujoče publikacije **Jure Čeh** je uvodoma zapisal: »Po Lizbonski spodbudi leta 2003 se je abstraktna vizija vsebinsko razčlenjene trilogije, ki naj bi povezovala delo primorskih fotografov na terenu s poljudno strokovnimi prispevki sodelujočih avtorjev in obravnavala področje treh obalnih občin, že drugič udejanjila v obsežni monografski publikaciji.« To se je dejansko zgodilo, in pred nami je pomembno delo, ki poskuša publicistično in fotodokumentarno razčleniti številne zanimivosti iz preteklosti in sedanjosti zaledja slovenske Istre. Žal moramo zapisati, da je tokratni segment ambiciozno zastavljenega projekta le deloma uspel, saj

ga spremljajo nekatere uredniške in številne tehnične pomanjkljivosti, zlasti pri reprodukciji črno-belih fotografij. Publicistični del monografije oblikujejo besedila **Jureta Čeha** (Upodobljeno zaledje slovenskih obalnih mest), **Marka Pavlihe** (Podobam zaledja na pot), **Milana Bufona** (Primorska – splet središč, zaledij in stičišč), **Petra Krečiča** (Mediterran in

kontinent) in Primoža Lampiča (Podeželje na fotografiji skozi čas: Svet, Slovenija, zaledje obalnih mest). Našteti avtorji posegajo tako v preteklost kot v sedanost slovenskega dela Istre, ki je bila in je še vedno povezana z različnimi procesi, političnimi interesi in drugimi dogajanji v širšem mediteranskem prostoru. V publicistični sklop je uvrščen tudi zanimiv krajši tekst dr. **Marka Pavlihe**, univ. profesorja, podpredsednika Državnega zbora in bivšega prometnega ministra RS, ki pa poleg navajanja splošno znanih determinant obalno-kraškega prostora in pereče prometne infrastrukturne problematike izveni kot stereotipni propagandni spot neoliberalne politične opcije. Ne glede na to, bržčas nenamerno »nerodnost«, pa ostali poljudno-strokovni prispevki bralcem razgrinjajo številne zanimivosti iz pestre istrske preteklosti, ki jo tudi v zaledju slovenske obale v pozabo vse bolj potiska sodobni način življenja. Vse te spremembe, ki so tudi na zemljevid zaledja slovenske Istre zarisale

konturo »nove podobe«, niso vedno občudovanja vredne, vendar niso uspeli zatrei pristnega duha istrske kulturne dediščine. Fotografski medij je bil v obdobju zadnjega pol stoletja veren spremljevalec številnih sprememb, ki so povzročile odmiranje tradicionalnega vaškega življenja, ljudskega stavbarstva, kmečkih opravil itd. v zaledju treh obalnih občin. Infrastrukturni napredek podeželja (nove ceste, elektrifikacija, telefonija itd.) je zmanjšal »razdaljo« med vasjo in mestom, hkrati pa ga je spremljal razkroj mnogih tradicionalnih vrednot, povezanih z običaji koledarskega in življenjskega cikla. Pogosto je bila tako imenovana revitalizacija

vsaj še nekaj drugih umetniških fotografov (npr. **Sergia Gobba**, **Vladimirja Bernetiča**, **Gorana Filipija** itd.), ki jih lahko glede na njihove številne mojstrske avtorske storitve brez zadržkov postavimo ob bok našeti deseterici fotografov. Tudi če upoštevamo dejstvo, da je vsak izbor iz takih ali drugačnih razlogov običajno subjektiven, pa se ne moremo izogniti sodbi o nedomišljenem izboru fotografskega gradiva in neuravnovešeni kakovostni selekciji avtorjev fotografij, kar pričujoči monografski publikaciji v precejšnji meri zmanjšuje oceno za celovit »umetniški vtis«. (ocena publikacije: 3)

Slavko Gaberc

podeželja usmerjena v površno in nestrokovno opravljene adaptacije stoletnih kamnitih hiš, gospodarskih poslopj in drugih pomožnih objektov. V tem kontekstu je veliko negativnih sprememb doživela kultura bivanja, predvsem pa je marsikje prišlo do velike dishotomije med starim in novim.

Pričujoča publikacija prinaša izbor črno-belih in barvnih fotografij devetnajstih bolj ali manj uveljavljenih fotografov, ki so v minulih letih in desetletjih s fotografskim objektivom trajno zabeležili svoje popotne utrinke v zaledju slovenske Istre. Posebej izstopajo avtorske fotografije zakoncev **Dore** in **Erminija Benčiča** (Koštabona, Krkavče, Boršt, Korte, Pomjan, Lopar itd.), **Zdenka Bombeka**, **Radovana Čoka**, **Mitje Božiča**, **Jaka Jeraše**, **Luciana Kleve**, **Jožeta Kološa**, **Slobodana Simiča** in **Žareta Veseliča**. Izbor del drugih avtorjev pa žal precej odstopa od kakovostnih standardov sodobne fotografije, zato preseneča dejstvo, da snovalci monografije niso k sodelovanju povabili

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE V PIRANU

V petek, 22. aprila, na svetovni dan zemlje in dan pred svetovnim dnevom knjige, smo praznovali tudi v Piranu. **Mestna knjižnica** je s pridobljenimi sredstvi Ministrstva za kulturo in ob sodelovanju **Natalije Planinc** iz društva **Anbot** ter knjigarne **Libris** spremeniла Rokov trg v literarno-knjižni kotichek. Za naše male in velike otroke je pripovedovala in pela pravljíčarka **Anja Štefan**, zaplesali so s **Stenom Vilarjem**, **Andrej Rozman - Roza** pa je gimnazijce zabaval s svojimi priredbami ljudskih in Prešernovih besedil. Najmlajše je potem čakal še knjižni kviz. Na devetih postajah od knjigarne do knjižnice so podarjali cvetje in iskali skriti zaklad – knjigo. Obiskali so mladinski servis, poiskali knjige v cvetličarni, zapeli starejšim občanom, pokukali v starinarnico in Anbotove prostore, videli zelo staro knjigo v piranskem arhivu, sv. Jurija na stebru za zastave in domoznansko zbirko v mestni knjižnici. Na postajah so reševali vprašanja, povezana s knjigo in piransko zgodovino. Čisto na koncu so se oboroženi vsak s svojo knjigo – Bronastim violinistom **Zlate Jurin** – napotili še v občinsko palačo, kjer so po katalonskem običaju – tamkaj na svetovni dan knjige vsakomur, ki ga imaš rad, pokloniš knjigo in cvet - čestitali za praznik knjige tudi županji. Bilo je veselo knjižno potovanje, ki ga bomo skušali ponoviti tudi prihodnje pomlad.

Knjižničarke Mestne knjižnice Piran

PRVA SLOVENSKA GIMNAZIJA V PIRANU

Zbornik o prvi slovenski gimnaziji v Piranu, ki bo izšel v začetku junija, osvetljuje pomen te šolske ustanove v mestu. Pospešila je preobrazbo in vzpon piranske občine, potem ko je doživela demografski in gospodarski zlom po drugi svetovni vojni. Vzgojila je vrsto slovenskih izobražencev, ki so postali nosilci razvoja gospodarstva in družbenih dejavnosti v piranski občini, prispevali k razvoju Slovenske Istre, mnogi so se uveljavili tudi širše v Sloveniji in tujini. Da je bila slovenska gimnazija pomembna in njena ukinitvev leta 1984 velika napaka, priča tudi ponovno odprtje gimnazije v letu 1993.

Zbornik predstavlja gimnazijo, ki je obstajala v obdobju 1961 – 1984, v njem je šolska kronologija, predstavitev življenja v šoli, seznam četrtošolcev, predavateljev in stalnega osebja, prispevki tedanjih gimnazijcev, njihovih profesorjev in ravnatelja **prof. Božidarja Jevševarja**, prispevki iz gimnazijskih glasil in ustvarjalnost v poznejših letih.

Člani uredniškega odbora so: **dr. Vera Marasapin Čarman, Livija Sikur Zorman, prof. Božidar Jevševar, Nada Kozina, Nadja Marušič in Robert Kovšca.**

Da je bilo zaprtje gimnazije velika napaka, priča tudi njeno ponovno odprtje pred 12 leti. (foto: AŽ)

Številka/ Numero 5 * Maj 2005 – Maggio 2005 * letnik/ anno XV * Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850 * izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE * Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. urednik), **Mitja JANČAR** (odg. urednik), **Andrej ŽNIDARČIČ** (sekretar), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ** * računalniški prelom: **Edi ZADNIK** * tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola** * izhaja: mesečno * naklada: 3.000 izvodov * cena: 0 SIT * Tel. Uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47 * e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI SE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja Požar, Valentina Klemše, Špela Pahor, Vesna Peric, Lea Kalc Furlanič, Jakob Čemažar, Andrej Susman, Rok Dolničar, Slavko Gaberc, Valter Pikel, Franjo Frančič** in se kdo.

KAKO SEM IZGUBIL SVOJEGA NAJBOLJŠEGA PRIJATELJA

Da, pozna se že od malega. Skupaj sva hodila v vrtec in malo solo. Obiskovala sva isto srednjo in osnovno šolo. Študirala sva na isti fakulteti. Poročila sva se s sestrama dvojčicama.

Skupaj sva se zaposlila pri isti firmi. Delila sva skoraj vse.

Zdaj pa, po mnogih letih sem ga prosil:

- V stiski sem, bi mi posodil nekaj denarja?

- Služba je služba, družba je pa družba! mi je odgovoril.

- Ne razumem te, saj si vendar moj najboljši prijatelj?!

- Služba je služba, družba je pa družba! je ponovil jezno.

- Ti to meni, po vseh teh letih?! sem zatulil nazaj.

Počasi se je obrnil, videl sem nasmešek na njegovem obrazu

Od takrat ne govoriva več. Nekajkrat je sicer poskusil, a sem mu vedno zabrusil nazaj:

- Služba je služba, družba je pa družba!

Franjo Frančič

MALI OGLASI

• **Stroj za likanje**, na valje, in šivalni stroj znamke Bagat, v kovčku, nerabljen, ugodno prodam. Informacije: tel. št.: 674-41-90 (Angela Možina, Cvetna pot 15 Portorož).

• Naš kuža, praški krysarik (čistokrvni), samček, rojen leta 2000, išče samicke za parjenje. Preostalo po dogovoru. Ponudbe na GSM: 040/558-200.

• **Medicinska sestra**, stara 29 let, nudim ostarelim, bolnim in nepokretnim osebam pomoč in nego na domu. Z veseljem vam bom pomagala! Za informacije pokličite: 041/599-781.

• **Olivno olje**, okrog 30 litrov, prodam po ceni 2.300 tolarjev/ liter. Lokacija: Parecag Informacije na tel. št.: 05/672-20-92 (zvečer).

• Prodajam **hladilnik** Gorenje, višina 105 cm, globina 60 cm, širina 50 cm, za 19.000 SIT. GSM: 031/510-760.

• **Hladilnik-zmrzovalnik** Gorenje 200/50 litrov v dobrem stanju poceni prodam. Tel.: 05/674-65-15 (Borštnar).

• Ponujam **likanje** na domu. Tel.st. 040/614-837.

• **Urejena**, izobražena, zanesljiva gospa srednjih let, ponujam prijaznim ljudem pomoč pri gospodinskih delih, popazim na otroke, nudim pomoč šolarjem pri domačih nalogah. GSM: 051/242-809.

• Zelo dobro ohranjeno **posteljo z jogijem**, dimenzije 190 x 90 cm, prodam po simbolični ceni 5.000 SIT; posteljo enakih dimenzij, brez jogija, pa podarim. GSM: 041/506-030

• Iščem **zanesljivo gospo** za tedensko čiščenje manjšega stanovanja. Ponudbe na GSM: 041/739-997.

• **Kulturno društvo** Peter Martinc Koper vabi otroke od devetega leta dalje na začetni tečaj francoskega jezika. Štirideseturni tečaj francosčine bo od jeseni do konca pomladi potekal enkrat tedensko v pravljčni sobi v Mestni knjižnici Izola. Informacije: Neva Zajc: 041/ 692- 389.

Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48), po elektronski pošti (ks.portoroz@amis.net), po običajni pošti (Krajevna skupnost Portorož, Obala 16, 6320 Portorož), ali ga dostavite osebno v uredništvo v stavbi KS Portorož (1. nadst. levo).

KORAJŽA VELJA

Ljudje smo čudna bitja. Od rojstva do smrti nas vodi zmes čustev, razuma, želja in iskanja življenjskega smisla. Koliko smo pri tem uspešni in srečni, pa je odvisno predvsem od nas samih. Merila so različna, celo nasprotujoča si.

V pravljicah živijo veseli siromaki in otožni kralji. Resnične pravljice se dogajajo okrog nas. Gledamo jih, a jih ne vidimo. Le s srcem lahko najdemo izgubljeni zaklad!

Nekateri ljudje so hitro na preizkušnji. Vse jih utruja, naveličanost in kritizerstvo pa sta njihova najbližja sopotnika. Raven duhovne imunosti je tista varovalka, ki nas ubrani ali prepusti zlomu. Izjeme ne najdejo sončni žarek sredi temačnega neurja. Po Franklu, utemeljitelju logoterapije, je iskanje smisla tisti motor, ki nas žene, da presežemo lastne okvire iz morebitne tragike trpljenja, smrti, občutka krivde.

Na piranskem Rdečem križu smo imeli prijetno izkušnjo, ki se je bomo spominjali še dolgo. Nekega sivega, deževnega dne je vstopila starejša ženska. Marsikdo bi nergal že zaradi neprijetnega vremena, vprašanje je, če bi se sploh odpravil po predvidenih opravkih. Sama je bila prijazna, počasi se nam je odprla in razkrila svojo stisko. Nedavno je ovdovala. Tiho je prenašala bolečino ob izgubi soproga, s katerim sta preživela nekaj manj kot šestdeset srečnih let. Bili smo presenečeni nad njeno starostjo. Nihče jih ni bil prisodil osemdeset. No, tisto pravo presenečenje je bilo prigraneno za konec: »Pri osemdesetih sem se odločila za vozniški izpit. Poskusila sem ga opraviti že pred 27 leti, vendar sem tedaj vse skupaj opustila. Pred menoj je še veliko načrtov. Ne bi rada nikogar obremenjevala, želim si biti neodvisna in svobodna. Veseлим se novega znanja,« je živahno pripovedovala.

Da bi nas v čim večjem številu okužila s to neverjetno »korajžo«! Pa srečno vožnjo bivanja, zanimiva gospa!

Valentina Klemše

Nekoč sem mislil, da sem domišljav. Znebil sem se tudi te slabosti in sem zdaj popoln.

PASTORALNI DAN KOPRSKE ŠKOFIJE

V soboto, 14. maja, se je v Vipavi in okolici odvijal prvi pastoralni dan koprskе škofije pod geslom »Pošlji mene«. Organiziran je bil v okviru uresničevanja smernic plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem. To naj bi bil dan poglobitve v veri, veselja ter medsebojnega druženja in spoznavanja. Namen je bil dosežen, udeležilo se ga je okrog 4000 ljudi, ki so sodelovali v različnih delavnicah.

Pevci so se zbrali v vipavski škofijski gimnaziji, razna gibanja v osnovni šoli, molitvene skupine v župnijski cerkvi sv. Štefana, člani gibanja »Vera in luč«, ki povezuje prizadete otroke in odrasle ter njihove družine, so našli svoje mesto v dijaškem domu škofijske gimnazije, člani Karitas so se zbrali v Šturjah, zakonski pari v Vrhpolju, otroci,

ministranti ter mladi pevci v Vipavskem križu, mladinske skupine pa so našle svoj prostor v srednji šoli Vena Pilona v Ajdovščini.

Po delovnem in zabavnem programu so se udeleženci zbrali na nogometnem igrišču v Vipavi, kjer so prisostvovalе slovesnemu bogoslužju, ki ga je vodil koprski škof Metod Pirih ob somaševanju pomožnega škofa dr. Jurija Bizjaka ter okrog 120 duhovnikov. Prijeten dan se je sklenil s koncertom skupine Nova zapoved. Organizacija je bila zelo dobra. Lepo je bilo videti številne avtobuse, ko so zapuščali parkirišča, vsak z imenom kraja na vidnem mestu, ter nešteto rok, ki so si mahale v pozdrav.

Foto: MJ

Heidi Mikuš

CRUISE & FERRY CENTER
TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški.
Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:
Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 – 18.00 ure.
Pokličite: **(05) 67 10 777**
www.cruise-ferry-center.com